

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U ĐAKOVU

Povijest nastanka jednoga fakulteta

NIKOLA DOGAN*

Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Đakovo, Hrvatska

UDK 378.096:2 (497.5 Đakovo) (091)
Pregledni znanstveni rad
Primljeno: prosinac 2006.

Sažetak

Mons. dr. sc. Marin Srakić 2003. godine piše Kongregaciji za katolički odgoj i moli osnivanje Katoličkog bogoslovnog fakulteta (KBF) u Đakovu. Nakon posjeta Rimu biskup Marin piše drugo pismo Kongregaciji i nadopunjuje tražene dokumente. O svojoj namjeri izvješćuje HBK i KBF u Zagrebu te Senat Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Biskup Marin piše treće pismo Kongregaciji. KBF iz Zagreba i HBK prihvaćaju inicijativu biskupa Marina. U jesen 2004. godine skupljaju se nužni dokumenti. U siječnju 2005. godine biskup Marin piše četvrto pismo Kongregaciji. Kardinal Zenon Grocholewski, pročelnik Kongregacije za katolički odgoj, potpisuje 4. lipnja 2005. godine Dekret o osnivanju KBF-a u Đakovu. Posljednji dokument ovoga procesa je Odluka dijecezanskoga biskupa Marina o početku djelovanja novoga fakulteta.

Ključne riječi: Kongregacija za katolički odgoj, kardinal Zenon Grocholewski, Biskupija đakovačka i srijemska, dijecezanski biskup dr. Marin Srakić, Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Teologija u Đakovu, KBF u Đakovu.

---

* Prof. dr. sc. Nikola Dogan, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku / Catholic Faculty of Theology in Đakovo, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Petra Preradovića 17, 31 400 Đakovo, Hrvatska / Croatia. Članak je s dopuštenjem Uredništva objavljen u *Bogoslovskoj smotri* 76 (2007.), br. 4, str. 1029.-1057.

Uvod

Na sjednici Vijeća Teologije u Đakovu, područnoga studija Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 27. listopada 2003. godine, dijecezanski biskup mons. dr. sc. Marin Srakić iznio je želju i misao o osnivanju samostalnoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu. Smatrao je da je došlo vrijeme da Đakovačka i Srijemska biskupija dobije svoj visokoškolski studij, koji je ovome dijelu Hrvatske veoma potreban. Članovi Vijeća Teologije u Đakovu prihvatili su s optimizmom tu ideju. Prvi korak koji je u tom kontekstu valjalo učiniti je službeni dopis dijecezanskoga biskupa Marina Kongregaciji za katolički odgoj. Hrvatska biskupska konferencija organizira od 6. do 9. studenoga 2003. godine nacionalno hodočašće u Rim, kao zahvalu papi Ivanu Pavlu II. za trostruki pastoralni posjet Republici Hrvatskoj i Katoličkoj Crkvi u Hrvatskoj.

Prvi Papin posjet Hrvatskoj bio je 10. i 11. rujna 1994. godine.¹ U subotu, 10. rujna 1994. godine, Papa je slavio u zagrebačkoj katedrali svečane vespere, a sutradan, u nedjelju 11. rujna 1994. godine, predvodio je misno slavlje na zagrebačkom hipodromu, gdje se okupilo oko milijun vjernika iz svih krajeve Republike Hrvatske i iz inozemstva. Drugi Papin posjet je od 2. do 4. listopada 1998. godine. Papa je prvo posjetio Zagreb i Mariju Bistricu, gdje je, 3. listopada 1998. godine, proglasio blaženim zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca, a 4. listopada 1998. godine posjetio je Split i ondje, na Žnanju, slavio misu s mnoštvom naroda Božjega.² Treći Papin pohod Republici Hrvatskoj odvijao se od 5. do 9. lipnja 2003. godine. Papa je u toj zgodio pohodio Dubrovnik, gdje je blaženom proglasio Mariju Petković od Propetoga. U subotu, 7. lipnja 2003. godine, Papa je bio gost Đakovačke i Srijemske biskupije i predvodio misno slavlje na Sportsko-rekreacijskom aerodromu u Osijeku te posjetio biskupski grad Đakovo.³ U nedjelju, 8. lipnja 2003. godine, na svetkovinu Duhova, Papa je bio u službenom posjetu Riječkoj metropoliji, a u ponedjeljak, 9. lipnja 2003. godine, posjećuje Zadarsku nadbiskupiju i završava svoj pohod Republici Hrvatskoj.⁴

¹ Usp. *Papa u Hrvata*, prir. Z. Filipović, Zoro Zagreb i Naša ognjišta, Tomislavgrad, 1995.

² Usp. *Hodočašće u znaku svjedočenja* prir. I. Živković, Drugi pastoralni pohod Svetoga Oca Hrvatskoj od 2.-4. listopada 1998., HBK, Zagreb, 1999.

³ Usp. *Sveti Otac Ivan Pavao II. u Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji*, prir. V. Dugalić, Osijek i Đakovo, 7. lipnja 2003. godine, Biskupski ordinarijat, Đakovo, 2004.

⁴ Usp. *Sveti Otac Ivan Pavao II. u III. pastirskom pohodu Hrvatskoj 5-9. VI. 2003., Dubrovnik, Osijek, Đakovo, Rijeka, Zadar*, prir. Z. Filipović, Naklada ZORO, Zagreb – Sarajevo, Znanje, Zagreb, HBK, Zagreb, 2003.

1. Prvo pismo biskupa Marina Kongregaciji za katolički odgoj

Upravo u prigodi zahvalnog hodočašća u Rim biskup Marin je u petak, 7. studenoga 2003. godine, u 11.00 sati službeno izložio svoj dopis Kongregaciji za katolički odgoj u vezi s osnivanjem Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu. U dopisu pred kardinala Grocholewskog iznosi osnovne informacije o Biskupiji đakovačkoj ili bosanskoj i srijemskoj, o Osijeku, najvećem i najvažnijem gradu u biskupiji u kojemu je, u postotcima, najveći broj katolika ove biskupije. Osijek je i središte društvenoga, administrativnoga, kulturnoga i političkog života Slavonije i istočne Hrvatske. U konačnici, Osijek je u novoj Hrvatskoj i glavni grad jedne od četiriju hrvatskih regija. Misao o novome fakultetu započeo je već dijecezanski biskup mons. dr. sc. Ćiril Kos.⁵ Međutim, to je bilo u ratno vrijeme, 1992. godine, i Kongregacija za katolički odgoj smatrala je da to nije pravi trenutak za osnivanje jednoga fakulteta.⁶

Biskup Marin spominje i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koje je, iako mlado, u posljednje vrijeme postalo snažno znanstveno i istraživačko središte u ovim krajevima. Biskup nabraja pojedine fakultete kao znanstveno-nastavne sastavnice Sveučilišta. Ono što u okvirima Sveučilišta u Osijeku nedostaje, a na što upozoravaju i akademske vlasti samoga Sveučilišta, je Katolički bogoslovni fakultet. Biskup spominje gradske i političke vlasti koje smatraju da je Osijeku i Sveučilištu u Osijeku potreban takav fakultet kao duhovna svjetiljka u vremenima modernoga života, posebice nakon rata na ovim prostorima. Novi bi katolički bogoslovni fakultet mogao poticati kršćansku i katoličku duhovnost, posebice kod studenata različitih fakulteta. Na tome mjestu biskup Marin posebno naglašava upravo završeni rad Druge sinode Đakovačke i Srijemske biskupije, koja drži da bi se uz novi katolički bogoslovni fakultet mogao povezati i institut za ekumenizam koji je na ovim prostorima potreban. Đakovačka i Srijemska biskupija nalazi se na krajnjem istoku Hrvatske, gdje se susreće s kršćanskim Istokom, odnosno pravoslavljem. Između Sveučilišta J.J. Strossmayera i Teologije u Đakovu, koja je na putu da postane Katolički bogoslovni fakultet, postoji dugogodišnja dobra i obostrana suradnja.

⁵ Usp. *Pismo biskupa Ć. Kosa Kongregaciji za katolički odgoj o stanju filozofsko-teološkoga instituta u Đakovu u novoj situaciji u Hrvatskoj*, br. 900/92., Đakovo, 16. svibnja 1992. godine, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/1/2005.

⁶ Usp. *Odgovor kardinala Pia Laghija, Prefekta Kongregacije za katolički odgoj na dopis biskupa Ćirila Kosa*, br. 148/92., Zagreb, 8. srpnja 1992., godine, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/1a/2005.

Podsjećajući na činjenicu da su u Đakovu Bogoslovno sjemenište i Bogoslovija, koji već djeluju skoro 200 godina - 2006. godine bit će 200 godina od osnutka Bogoslovnog sjemeništa i Lyceum episcopale - biskup Marin drži da bi ta crkvena ustanova, kao najstarija među visokoškolskim ustanovama u Slavoniji, u ovome trenutku trebala postati fakultet. Na koncu dopisa biskup Marin iznosi svoju molbu pred kardinala Grocholewskog: »Zbog svih ovih razloga, ja, mons. Marin Srakić, đakovački i srijemski dijecezanski biskup, zajedno sa svim profesorima Teološkoga instituta u Đakovu i s čitavom biskupijom, sa župnicima i vjernicima mišljenja smo da bi nam osnivanje Bogoslovnoga fakulteta u Đakovu pomoglo da rješavamo naše praktične potrebe. Stoga najponiznije molimo Svetu kongregaciju za katolički odgoj dopuštenje i blagoslov da započnemo s procesom uzdignuća Teologije u Đakovu na razinu Bogoslovnog fakulteta u Đakovu koji bi bio sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Ukoliko se ispune svi uvjeti, ova je mogućnost predviđena i Ugovorom između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na odgojnom i kulturnom polju (čl. 10, p. 3). Ovu molbu podržava također i požeški biskup, mons. Antun Škvorčević i Požeška biskupija«. ⁷

Od dokumenata, biskup Marin uz ovaj dopis prilaže kratku povijest Bogoslovnoga sjemeništa i teološkoga studija u Đakovu, počinjući od odluke cara Leopolda II., od 20. svibnja 1790. godine, po kojoj se ukidaju sva generalna sjemeništa, a biskupima se daje pravo da osnuju vlastita sjemeništa, preko uredbе cara Franje I. iz 1802. godine kojom se preporučuje da svaki biskup osnuje vlastito sjemenište i trogodišnji studij teologije, do godine 1806. u kojoj đakovački biskup Antun Mandić, 6. studenoga 1806. godine, osniva biskupski zavod Lyceum episcopale. Taj je zavod prošao kroz nekoliko reformi i promjena studija, zahvaljujući posebno biskupu J.J. Strossmayeru. Apostolskim pismom pape Pija XI. *Deus scientiarum Dominus*, iz godine 1931., Lyceum episcopale mijenja svoj status i dobiva novo ime: *Visoka bogoslovna škola*. Kroz mnoge je godine Visoka bogoslovna škola u Đakovu bila rasadište katoličkoga i crkvenog nauka, a pohađali su je, ne samo svećenički kandidati iz Đakovačke i Srijemske biskupije, nego u jednome vremenu čak iz 14 biskupija bivše države. Nakon Drugoga vatikanskog sabora i duha obnove i »aggiornamenta« u čitavoj Crkvi, Visoka bogoslovna škola usklađuje svoj program rada i života prema programu i radu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Taj je proces konačno do-

⁷ Pismo biskupa M. Srakića Kongregaciji za katolički odgoj, Đakovo, 5 studenoga 2003., str. 3., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/2/2005.

živio svoj vrhunac 10. siječnja 1987. godine kada je odlukom Kongregacije za katolički odgoj Visoka bogoslovna škola u Đakovu postala afillirani studij Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Nakon povratka Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u zajednicu Sveučilišta u Zagrebu, Visoka bogoslovna škola u Đakovu mijenja 1994. godine naslov i dobiva novo ime: *Teologija u Đakovu, područni studij Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*.

Osim ovoga priloga, biskup Marin prilaže Kongregaciji za katolički odgoj popis svih profesora i predavača na Teologiji u Đakovu te Vijeća Teologije sa svim službama i nositeljima odgovornosti za redovit studij. Prilaže jedno šire izvješće o Biblioteci koja posjeduje preko 136.000 svezaka različitih knjiga, časopisa, revija i radova. Posebice izvješćuje o nastojanju knjižničara da se bibiloteka trajno opskrbljuje najnovijim znanstvenim revijama, kako bi studenti imali mogućnost pratiti sve što se događa na područjima njihova studija. Spominjući znanstvene revije, biskup Marin upućuje Kongregaciji i prikaz teološkoga časopisa *Diacovensia. Teološki prilozi*, koji izdaju i o njemu skrbe profesori Teologije u Đakovu. Uz *Diacovensiju* je i prikaz *Vjesnika đakovačke i srijemske biskupije*, koji neprekidno izlazi od godine 1873., a čiji su urednici redovito profesori s Teologije u Đakovu. Kao dio izvješća biskup, Marin navodi i neka izdanja knjiga đakovačkih profesora, koji su posebnim trudom, radom i marom uspjeli objaviti važne teološke, filozofske i druge teme.

Posebno mjesto u prilogima čine biografski podatci o zboru profesora na Teologiji u Đakovu. Zbor profesora sačinjava više doktora znanosti, izvanrednih profesora, docenata, viših asistenta, asistenata i suradnika te nastavnika uključenih u pedagoški rad na Teologiji. Na koncu svih ovih priloga biskup Marin navodi i imena studenata na poslijediplomskom studiju, koji će nakon završenoga studija nastaviti rad na budućem Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu. U pismu koje je biskup dr. Marin Srakić uputio kardinalu Zenonu Grocholewskom, pročelniku Kongregacije za katolički odgoj, stoji da se Teologija u Đakovu nalazi u 198. akademskoj godini, da trenutno na studiju ima 156 studenata, od kojih je 44 svećeničkih kandidata, a da su ostali studenti laici koji se spremaju za vjeroučiteljsku službu u Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji i u drugim biskupijama. Biskup Marin je priložio i nekoliko fotografija zgrade Teologije u Đakovu te nove Središnje biskupijske knjižnice. Tomu je pridodao i neke publikacije profesora Teologije u Đakovu.

2. Drugo pismo biskupa Marina i odgovor Kongregacije za katolički odgoj

Po povratku iz Rima biskup Marin je uvjeren da je Kongregaciji dobro predstavljen ovaj projekt, jer ga je i sam kardinal Grocholewski zamolio da sve to skupa što je u prvom posjetu priložio, još u pojedinostima doradi te ponovno pošalje Kongregaciji na razmatranje. Drugo pismo koje biskup Marin piše Kongregaciji nosi datum 7. siječnja 2004. godine. U popratnom pismu biskup Marin zahvaljuje kardinalu Grocholewskom za susret od 7. studenoga 2003. godine, na kojemu je sudjelovao i pomoćni biskup mons. Đuro Hranić, te u svome dopisu nastavlja šire i konkretnije razmišljati o razlozima zašto želi osnivanje Bogoslovnog fakulteta u Đakovu.

Biskup Marin spominje da se Teologija u Đakovu, kao studij i obrazovna ustanova, nalazi u konfesionalnom i pluralnom okruženju gdje su pretežito katolici, ali ima i drugih vjerskih zajednica s kojima, prema uputama Drugoga vatikanskog sabora, valja voditi pravi i otvoreni dijalog; posebice je na ovome području važan ekumenski rad koji bi se na Bogoslovnom fakultetu mogao razvijati i obogaćivati i na znanstvenoj razini visokoškolskog tipa; za Đakovačku i Srijemsku biskupiju neophodna je, stoga, specijalizacija u ekumenizmu. Vrlo važno mjesto u čitavome životu Biskupije đakovačke i srijemske zauzima pouka u vjeri, kateheza, koja svoje korijene već ima u povijesti biskupije. Podsjećajući na pionirski katehetski rad biskupa Stjepana Bäuerleina nakon drugoga svjetskog rata, biskup Marin piše: »On je bio prvi i jedini biskup koji je u tim vremenima utemeljio katehetski institut za buduće katehiste u svojoj biskupiji te je tako započeo sistematsko poučavanje i promicao različite metode katehetskog poučavanja u cijeloj bivšoj Jugoslaviji. Katehetski bi studij također mogao biti jednom od specijalizacija novoga katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu.«⁸ Biskup Marin dodaje i potrebu nazočnosti Katoličke Crkve u svijetu Sveučilišta u Osijeku, u svijetu znanosti, tehnike i kulture.

Govoreći o sveučilišnim i akademskim vlastima, biskup Marin ističe njihovu spremnost da se ovaj projekt ostvari: »Sveučilišne vlasti nisu samo sklone i voljne, već uporne da prihvate Teologiju u Đakovu kao sastavni fakultet svoje sveučilišne zajednice i promatraju ga kao mogućnost za još bolju i veću surad-

---

⁸ *Pismo biskupa Marina Srakića Zenonu kard. Grocholewskom, prefektu Kongregacije za katolički odgoj*, br: 313/2004., Đakovo, 7. siječnja 2004. godine, str. 1.-4., (i prilozima), u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/4/2005.

nju koja već postoji između Teologije u Đakovu i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.«⁹ Završavajući dopis Kongregaciji, biskup Marin upućuje osobnu riječ kardinalu Grocholewskom: »Uspostava jednoga novog katoličkog bogoslovnog fakulteta u Slavoniji je pastoralna potreba... Vaša uzoritosti, mi smo uvjereni da je za mjesnu Crkvu potrebno, a za opću Crkvu veoma korisno i prikladno da se Teologija u Đakovu uzdigne na stupanj jednoga katoličkog bogoslovnog fakulteta i učini sastavnicom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera. Na audijenciji od 7. studenoga 2003. godine dobio sam dojam, da ste me Vi, Uzoriti, ispravno shvatili. Vi ste od mene zatražili da Vam pošaljem još jednom sve 'curriculum vitae' i popise publikacija profesora, da možete tako ispitati jesu li se ispunili svi zahtijevani uvjeti da bi se pokrenuo postupak od strane Svete kongregacije za katolički odgoj.«¹⁰

Dopisom od 20. veljače 2004. godine kardinal Grocholewski odgovara biskupu Marinu i veli: »Preuzvišeni gospodine, odgovaramo na Vaša ljubazna pisma od 5. studenoga 2003. i 7. siječnja o.g., s kojima je Vaša preuzvišenost dostavila ovoj Kongregaciji dokumentaciju koja se odnosi na molbu da se Visoka bogoslovna škola u Đakovu, sada afilirana Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, podigne na stupanj crkvenog Bogoslovnog fakulteta pri državnom Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.«¹¹ U nastavku dopisa kardinal Grocholewski moli od biskupa Marina dodatne podatke: tekst statuta, u kojemu valja odrediti pravnu narav, svrhu, ustrojstvo i upravu iste Ustanove; potom valja prirediti program studija prvoga, drugoga i trećeg ciklusa fakulteta u osnivanju, s označenom satnicom za pojedinu godinu i za svaki predmet te dodijeljenim kreditima svakoj pojedinoj disciplini, a sve to usklađeno s važećim crkvenim propisima (Apostolska konstitucija *Sapientia christiana*); kardinal, uz sve već rečeno, traži da biskup Marin naznači ime kandidata za službu dekana fakulteta u osnivanju za potrebitu potvrdu od Svete Stolice te broj svezaka i popis glavnih časopisa s kojima raspolaže knjižnica fakulteta u osnivanju, a koji su nužni za znanstveni rad; Kongregaciju zanima i vrlo važno pitanje ekonomskoga aspekta fakulteta u osnivanju, odnosno, koja su to ekonomska sredstva s kojima će nova ustanova raspolagati, a koja su nužna za prikladno postizanje njezine specifične svrhe.

⁹ *Isto*, str. 3.

¹⁰ *Isto*, str. 3.-4.

¹¹ *Odgovor kardinala Grocholewskog biskupu Marinu na pisma od 5. studenoga 2003. godine i 7. siječnja 2004. godine*, br. 194/2004., Rim, 20. veljače 2004. godine, str. 1.-2., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/5/2005.

Nakon svih ovdje navedenih podataka koje Kongregacija traži od biskupa Marina, kardinal Grocholewski pri koncu pisma primjećuje: »Kad jednom ova Kongregacija dovrši proučavanje svih ovih aspekata, trebat će se – u slučaju pozitivne ocjene projekta – sklopiti dogovor između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije prema čl. 10 § 3 Sporazuma između Svete Stolice i Hrvatske s obzirom na suradnju na odgojnom i kulturnom području. Mada si ovaj dikasterij pridržava ishod konačne odluke, bilo bi moguće već odsad prirediti nacrt ugovora, za koji bi bilo preporučljivo poslužiti se primjerom upotrijebljenim i potpisanim prigodom osnivanja Bogoslovnog fakulteta u Splitu. U slučaju da ova Kongregacija dođe do spoznaje da su tu prikupljeni svi potrebni elementi za osnutak, bit će potrebno da također i Ugovor odobri Sveta Stolica prije nego bude potpisan.«¹² Ovo su već sasvim konkretne upute i još snažnija nada da će se novi fakultet, kao velika želja biskupa Marina i čitave Biskupije đakovačke i srijemske, ostvariti. Valjalo je raditi, sve dokumente prikupiti i na vrijeme ih proslijediti u Kongregaciju.

3. Dopis predsjedniku HBK, dekanu KBF-a u Zagrebu i Senatu Sveučilišta u Osijeku

U svim ovim pripremama, biskup Marin 20. ožujka 2004. godine piše službeni dopis predsjedniku Hrvatske biskupske konferencije i zagrebačkom nadbiskupu Josipu kardinalu Bozaniću, u kojemu ga izvještava o namjeri uzdignuća Teologije u Đakovu na stupanj teološkog fakulteta. Kardinal Bozanić je, u međuvremenu, dobio dopis i od kardinala Grocholewskog, u kojemu ga moli da Kongregaciju izvijesti o stavu Hrvatske biskupske konferencije o pastoralnoj opravdanosti osnivanja novoga fakulteta. Zato biskup Marin u svome dopisu kardinalu Bozaniću veli: »Prigodom sjednice biskupa Zagrebačke crkvene pokrajine u Zagrebu, 2. ožujka ove godine, obavijestio sam Vas da sam 7. studenoga 2003. godine zamolio Uzoritog Zenona kardinala Grocholewskog, Prefekta Kongregacije za katolički odgoj, da me primi u audijenciju u vezi s pitanjem eventualnog uzdignuća naše Teologije u Đakovu na stupanj teološkog fakulteta koji bi bio pridružen Osječkom sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera. Tom zgodom sam mu usmeno i pismeno iznio razloge te naše molbe i ujedno predao osnovne podatke o našoj Teologiji. Taj tekst prilažemo ovom dopisu.«¹³

---

¹² *Isto*, str. 2.

¹³ *Pismo biskupa M. Srakića kardinalu Josipu Bozaniću*, Đakovo, 20. ožujka 2004. godine, str. 1.-2., (prilozi: 1-3), u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/6/2005.

U daljnjem tekstu dopisa biskup Marin iznosi misao koju je izrekao pred prefektom Kongregacije za katolički odgoj u Rimu i kojom, zapravo, izražava važnost povijesnog trenutka za osnivanje teološkog fakulteta u Đakovu. Biskup Marin kardinalu Bozaniću o tome piše: »Kongregacija za katolički odgoj nije nas ni ovlastila ni zadužila da prije njezine intervencije to pitanje iznesemo pred druga mjerodavna tijela koja će biti pitana. A, kao što ste me obavijestili, Vama je Uzoriti kardinal pisao da kao predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zatražite mišljenje iste Konferencije o tom projektu prije svega s pastoralnog vida, a kao Veliki kancelar da zatražite mišljenje Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu sa znanstvenog vida. Uzoriti gospodine! U dopisima upravljenim Kongregaciji za katolički odgoj – koje i Vama šaljem – iznio sam razloge naše molbe. Smatram da je naša molba opravdana, a uzdignuće naše Teologije u rang fakulteta u duhu crkvenih dokumenta *potrebno, korisno i prikladno*. Ponavljam ono što sam iznio uzoritom Gospodinu Prefektu Kongregacije za katolički odgoj: ‘Smatram da je bilo potrebno iznijeti ova razmišljanja Vama i Kongregaciji za katolički odgoj. Kada to ne bi učinio, učinio bih velik propust zbog kojeg bih bio odgovoran pred našom Biskupijom đakovačkom i srijemskom i pred poviješću’.«¹⁴

Istoga dana, 20. ožujka 2004. godine, biskup Marin šalje pismo i prof. dr. sc. Josipu Balobanu, dekanu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Po sadržaju i stilu to je skoro istovjetan dopis koji je biskup Marin uputio kardinalu Bozaniću, ali u završnom dijelu pisma biskup Marin ističe: »Veleučeni gospodine Dekane! U dopisima upravljenim Kongregaciji za katolički odgoj – koje i Vama šaljem – iznio sam razloge naše molbe... Veleučeni, molimo Vas da našu stvar prezentirate pred Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu i da budete tumač potreba Crkve Đakovačke i Srijemske.«¹⁵ Pošto je biskup Marin obavijestio glavne crkvene ustanove o namjeri osnivanja novoga fakulteta u Đakovu, 7. travnja 2004. godine obraća se dopisom Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, u čiji bi sastav novi fakultet trebao ući. Biskup Marin piše:

»Obraćam Vam se kao dijecezanski biskup Đakovačke i Srijemske biskupije i kao kancelar Teologije u Đakovu, područnoga studija Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Već duže vrijeme postoji želja u

¹⁴ *Isto*, str. 1.-2.

¹⁵ *Pismo biskupa Marina Srakića Josipu Balobanu, dekanu KBf-a u Zagrebu, Đakovo, 20. ožujka 2004. godine, str. 1.-2 (prilozi 1-3), u: Arhiv KBf-a u Đakovu, br. 275/7/2005.*

Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji da se Teologija u Đakovu uzdigne na razinu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Sada su se, čini nam se, stvorili svi uvjeti da se to i ostvari.«¹⁶ Nakon ovoga uvodnog dijela u službeni dopis, biskup Marin nabroja razloge zašto moli da se Teologija u Đakovu uključi u Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku: Kongregacija za katolički odgoj poslala je iz Rima upute za daljnji rad oko osnivanja novoga fakulteta, što je snažan poticaj i velika odgovornost za čitavu biskupiju. Potom slijedi kratko predstavljanje Teologije u Đakovu, od vremena biskupa Antuna Mandića 1806. godine, preko reforme školstva iz 1931. godine sve do Drugoga vatikanskog sabora. Isto tako biskup Marin izvješćuje o afilijaciji Teologije u Đakovu sveučilišnom studiju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Biskup Marin predstavlja sve profesore i predavače na Teologiji u Đakovu, studente koji se nalaze na posljediplomskom studiju na domaćim i stranim sveučilištima te upoznaje Senat i s novom Središnjom biskupijskom knjižnicom

Posebno mjesto u ovome dopisu ima grad Osijek, u kojemu je Sveučilište J.J. Strossmayera: »Grad Osijek, koji pripada Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji, glavni je grad pokrajine Slavonije, pa je kao takav upravno, gospodarsko, kulturno i sveučilišno središte. U njemu je sjedište Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera koje danas ima i nove fakultete i preko šest tisuća studenata. Teologija u Đakovu, kao novi Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, postala bi rasadištem duhovne, intelektualne i opće kulture te tako još više obogatila već bogatu tradiciju i razinu duhovnosti grada Osijeka. Vjerujem da bi Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu kao sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera opravdao i samo ime Sveučilišta, koje se diči imenom velikog biskupa Đakovačke i Srijemske biskupije.«¹⁷ Na taj su način ideje biskupa Marina o novome fakultetu izašle u javnost crkvenoga i društvenog života. Iako su neki od odgovornih čimbenika u prvi mah bili iznenađeni i pomalo zaskočeni ovakvim htijenjima i namjerama, sada su pred sobom imali jasne predodžbe što biskup Marin i čitava Đakovačka i Srijemska biskupija žele ostvariti.

Na dopis biskupa Marina Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, od 7. travnja 2004. godine, stigao je 14. travnja 2004. godine odgovor prof. dr. Gordane Kralik, rektorice Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku. U

---

¹⁶ *Pismo biskupa. Marina Srakića Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Đakovo, 7. travnja 2004. godine, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/8/2005.*

¹⁷ *Isto, str. 4.*

tom dopisu rektorica Kralik piše biskupu Marinu sljedeće: »Iznimna mi je čast i osobito zadovoljstvo u ime Uprave Sveučilišnog senata izvijestiti Vas da je na redovitoj 5. sjednici Sveučilišnog senata u akademskoj 2003./2004. godini, održanoj 13. travnja 2004. godine, razmatrana Vaša inicijativa za osnivanje Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Sveučilišni senat je jednoglasno donio Zaključak, kojim prihvaća inicijativu za osnivanje Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.«¹⁸ Tako je za novi fakultet otvoren put prema Sveučilištu u Osijeku.

4. Treće pismo biskupa Marina Kongregaciji za katolički odgoj

Pozivajući sa na dopis kardinala Grocholewskog od 20. veljače 2004. godine, biskup Marin 16. lipnja 2004. godine odgovara kardinalu Grocholewskom te ističe kako ga je to pismo obradovalo i razveselilo, jer je kardinal pokazao vrjednovanje čitave biskupove molbe u vezi s osnivanjem novoga fakulteta. Zato biskup Marin i piše: »Vaše pismo nas je ohrabrilo u nadi da će Vaša odluka biti pozitivna«.¹⁹ Nadalje, biskup Marin izvješćuje kardinala Grocholewskog kako su dokumenti, koje je Kongregacija u dopisu od 20. veljače 2004. zahtijevala, sada dovršeni i da ih on dostavlja na daljnje proučavanje. Od dokumenata koje biskup Marin sada prilaže, na prvome je mjestu Statut budućega Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu. Statut je vrlo složen pravni dokument na kojemu su marljivo radili pravnici s osječkih fakulteta za izdanje na hrvatskome jeziku: dipl. iur. Zdenka Barišić, glavna tajnica Sveučilišta, dipl. iur. Zvonimir Biskupović, tajnik Građevinskog fakulteta, dipl. iur. Vlado Fotak, tajnik Filozofskog fakulteta te s Teologije u Đakovu: prof. dr. sc. Nikola Škalabrin, profesor kanonskog prava na Teologiji, mr. sc. Mato Mićan, predavač kanonskog prava na Teologiji u Đakovu, dipl. theol. Pero Vidović, tajnik Teologije u Đakovu. Statut je valjalo prevesti i na talijanski jezik za potrebe Kongregacije. I taj je posao obavio stručni tim pravnika: mons. mr. sc. Đuro Gašparović, pomoćni biskup i generalni vikar za Srijem, prof. dr. sc. Nikola Škalabrin, profesor kanonskog prava i mr. sc. Mato Mićan, predavač kanonskoga prava.

¹⁸ *Pismo Gordane Kralik, rektorice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, biskupu Marinu Srakiću*, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/9/2005.

¹⁹ *Pismo biskupa Marina Srakića kardinalu Zenonu Grocholewskom*, Đakovo 16. lipnja 2004. godine, (6 priloga na hrvatskom i talijanskom jeziku), u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/10/2005.

U uvodnom dijelu Statuta, u kojemu se govori o naravi i svrsi Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, napisano je: »Ovim se Statutom, u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN. 123/03. u daljnjem tekstu: Zakon), Statutom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (u daljnjem tekstu: Sveučilište) i drugim propisima, uređuju ustrojstvo, djelatnost i poslovanje Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (u daljnjem tekstu: Fakultet), ovlasti i način odlučivanja fakultetskih tijela, ustrojavanje i izvođenje sveučilišnih i stručnih studija, status nastavnika, znanstvenika, suradnika i drugih zaposlenika, status studenata i druga pitanja značajna za Fakultet.«²⁰ Da bi točnije i određenije odredio narav i položaj novoga fakulteta, Statut ističe: »Fakultet je kao visoko crkveno učilište podložan Svetoj Stolici i ravna se prema odredbama kanonskoga prava, Apostolske konstitucije *Sapientia christiana*, ovoga Statuta, koji je odobrila Sveta Stolica i prema općim aktima koje donosi sam Fakultet. Kao član Sveučilišta ravna se prema Zakonu i prema Statutu Sveučilišta.«²¹

Uz tu odrednicu, predloženi Statut službeno određuje naziv novoga fakulteta: »Naziv Fakulteta jest: ‘Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu’ – ‘Universitas Studiorum Josephi Georgii Strossmayer Essekiensis, Facultas Theologiae Catholicae Diacovensis’.«²² Sjedište Fakulteta je u Đakovu, ima grb, pečat i suhi žig, a Dan Fakulteta je 6. studenoga. Cilj osnivanja novoga fakulteta prema Statutu je sljedeći: »Svrha Fakulteta je njegovanje, znanstveno istraživanje te sustavno i cjelovito izlaganje kršćanske Objave, unapređivanje spoznaje njezine istine preko filozofsko-teoloških znanosti; odgoj i obrazovanje biskupijskog klera, članova ustanova posvećenoga života, članova družba apostolskoga života i katoličkih laika; evangelizacija i inkulturacija kršćanstva kao i razvoj kršćanske filozofske i teološke misli, u suradnji s ostalim znanstvenim ustanovama.«²³

Djelatnost Fakulteta predstavljena je u konkretnim formama i odrednicama: »Visokoškolsko obrazovanje; istraživanje u humanističkim znanostima; znanstveni filozofsko-teološki odgoj i obrazovanje kandidata za svećeništvo i

²⁰ *Statut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu*, Đakovo, 2005., čl. 1. § 1. u: Arhiv KBF-a u Đakovu, 275/11/2005.,

²¹ *Statut*, čl. 3. § 1.

²² *Statut*, čl. 4. § 1.

²³ *Statut*, čl. 5. § 1.

pripravnika za posebne crkvene službe i zadaće; znanstveni filozofsko-teološki odgoj i obrazovanje studenata koji se spremaju za poučavanja u osnovnim i srednjim školama; znanstveni teološko-pedagoški odgoj i obrazovanje studenata koji se spremaju za crkvene pastoralne službenike; promicanje trajnog teološkog usavršavanja svećenika, laika i pastoralnih službenika.«²⁴ Statut, nadalje, govori o vlastima Fakulteta, o tijelima Fakulteta, o redu studija, o akademski stupnjevima, o studentima, o znanstvenicima, nastavniciima i suradnicima, o financiranju Fakulteta, o općim aktima Fakulteta, o javnosti rada i poslovnoj tajni, kao i o prijelaznim i završnim odredbama.

Biskup Marin je ovome dopisu, osim Statuta koji predlaže Kongregaciji na uvid, priložio i sljedeće dokumente: program studija novoga fakulteta, ime kandidata za službu dekana na novome fakultetu, broj svezaka i imenik glavnih znanstvenih revija koje posjeduje Fakultetska knjižnica, izvješće o ekonomskom uzdržavanju novoga Fakulteta te prvu skicu *Ugovora* između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije. Biskup Marin posebno skrbi za uzdržavanje novoga fakulteta te Kongregaciju izvješćuje da će se financijska dobra pribavljati od dobara Đakovačke i Srijemske biskupije, odnosno, na prvome mjestu, od sredstava osnivača Fakulteta; potom iz državnoga proračuna Republike Hrvatske, proračuna županija, gradova i općina, od sredstava Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske, od vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu, od školarina, istraživačkih projekata, ekspertiza; nakladničke i druge djelatnosti, od izravnih ulaganja pojedinaca, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba; kao i iz ostalih izvora.²⁵

Pošto je službeno dogovoren susret u Kongregaciji za katolički odgoj, biskup Marin se uputio u Rim da ondje preda sve tražene dokumente koje je Kongregacija zatražila u dopisu od 20. veljače 2004. godine. U srijedu, 23. lipnja 2004. godine, biskup Marin, u čijoj je pratnji prof. dr. sc. Nikola Dogan, predstojnik Teologije u Đakovu, primljen je u Kongregaciji za katolički odgoj. Tijekom razgovora još su neke pojedinosti dogovorene i razjašnjene, a sve u vezi s čitavim ovim procesom. Biskupa Marina i njegova pratitelja, u ime odsutnoga kardinala Grocholewskog, prefekta Kongregacije, primili su mons. J. Michael Miller, C.S.B., tajnik Kongregacije te vlč. Pepe Francesco Massimo, službenik u Kongregaciji. Oni su biskupa Marina obavijestili da će povratnu

²⁴ Statut, čl. 9.

²⁵ Usp. *Pismo biskupa Marina Srakića kardinalu Zenonu Grocholewskom*, Đakovo, 16. lipnja 2004., (prilozi: 12, 12a, 13, 14, 15, 16, 16a), u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/10/2005.

informaciju o prispjelim dokumentima dobiti, nakon što kardinal Grocholewski pregleda sve prispjele dokumente.

5. KBF u Zagrebu i HBK prihvaćaju inicijativu biskupa Marina

Nakon dopisa biskupa Marina dekanu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Josipu Balobanu, Fakultetsko vijeće KBF-a u Zagrebu osnovalo je *Povjerenstvo* od trojice profesora, koje je trebalo istražiti i ispitati sve uvjete pri osnivanju jednoga bogoslovnog fakulteta. Povjerenstvo je sastavljeno od profesora KBF-a u Zagrebu: prof. dr. sc. Tomislav Ivančić, predsjednik, prof. dr. sc. Matija Berljak, član i prof. dr. sc. Adalbert Rebić, član. To je Povjerenstvo izradilo stručno mišljenje i 30. lipnja 2004. godine ga prosljedilo prof. dr. sc. Josipu Balobanu, dekanu KBF-a u Zagrebu. U tome dokumentu članovi Povjerenstva vrlo iscrpno izvješćuju o istraženim podacima: »Nakon analize prispjele dokumentacije utvrdili smo da Teologija u Đakovu ima uvjete da postane fakultet. Ona je od svog postanka područnim studijem KBF-a u Zagrebu stalno radila na tome da bude na rangu studija KBF-a u Zagrebu. Ona ima isti program i plan kakav se provodi u Zagrebu. To znači da ona već godinama djeluje kao petogodišnji studij koji je davao diplome jednakovrijedne s onima u Zagrebu. Ona u potpunosti slijedi plan i izvođenje studija prema KBF-u u Zagrebu, u istim godinama studija se predaju isti kolegiji s istom satnicom, ima seminare i izborne predmete te uređen ECTS sustav. To znači da je Teologija u Đakovu prema programu i planu već djelovala kao fakultet.«²⁶

Povjerenstvo, nadalje, izvješćuje o broju nastavnika doktora, redovitih i izvanrednih profesora te docenata, uvrštavajući ovdje i više asistente, asistente, predavače i znanstvene novake te zaključuje da Teologija u Đakovu ima dovoljno nastavnika u zvanju izvanrednih i redovitih profesora i može imati potpuno zakonito vodstvo fakulteta. Spomenuta je i bogato opremljena knjižnica, a posebice novoizgrađena Središnja biskupijska knjižnica uz samu zgradu budućega fakulteta. Na temelju svih tih podataka Povjerenstvo drži da Teologija u Đakovu ima uvjete da provede sva tri ciklusa studija: dodiplomski, magistarski i doktorski. Posljednju riječ Povjerenstva valja doslovce citirati: »Teologija u Đakovu ima svoje visokoškolsko iskustvo gotovo dva stoljeća. Ona već sada

---

²⁶ *Mišljenje Povjerenstva KBF-a Sveučilišta u Zagrebu o podizanju Teologije u Đakovu na rang fakulteta*, zagreb, 30. lipnja 2004. godine, str. 1., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/17/2005.

ispunjava uvjete Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, jer ima osiguran prostor i opremu za izvođenje nastave, posjeduje potreban broj nastavnika i suradnika za izvođenje nastave što omogućuje provedbu nastavnog programa sveučilišnog studija.«²⁷ Dekan, prof. dr. sc. Josip Baloban, dostavlja Mišljenje Povjerenstva svim članovima Fakultetskog vijeća na potpisivanje. On piše: »Fakultetsko vijeće Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (u daljnjem tekstu: KBF-a), na svojoj VII. redovitoj sjednici, održanoj dana 30. travnja 2004. godine, u svezi davanja mišljenja Kongregaciji za katolički odgoj za podizanje Teologije u Đakovu, područnog studija KBF-a, na rang Fakulteta, imenovalo je Povjerenstvo KBF-a u sastavu: prof. dr. sc. Tomislav Ivančić, predsjednik; prof. dr. sc. Matija Berljak, član i prof. dr. sc. Adalbert Rebić, član, sa zadatkom da podastre Fakultetskom vijeću svoje mišljenje, pošto prouči odgovarajuću dokumentaciju. Ovdje je priloženo Mišljenje spomenutog Povjerenstva. Molimo poštovane članove Vijeća da *per rolam* potpišete, ako ste suglasni s mišljenjem Povjerenstva. U slučaju da niste suglasni upišite *ne*.«²⁸ Fakultetsko vijeće je tada imalo 23 člana i svi su potpisali *da!*

A predsjednik Hrvatske biskupske konferencije i zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić izvješćuje kardinala Grocholewskog o zaključku koji je donijela Hrvatska biskupska konferencija na svome plenarnom zasjedanju od 19. do 23. travnja 2004. godine. On piše: »Hrvatska biskupska konferencija okupila se na plenarnom zasjedanju od 19. do 23. travnja 2004. godine u Zagrebu. Dana 21. travnja raspravljali smo o ovome argumentu. Na početku je mons. Marin Srakić, dijecezanski biskup Đakovačke i Srijemske biskupije, predstavio razloge koji ga potiču da potakne jednu takvu molbu. Prema njegovu mišljenju, s pastoralnoga stajališta, ovaj projekt pruža prigodu Crkvi da učvrsti svoje stavove u toj posebnoj zoni nacije, sjeveroistoku Hrvatske, mjestu susreta drugih religija... Na koncu izlaganja mons. Marina Srakića slijedila je rasprava među biskupima okupljenima na plenarnoj sjednici, koja se završila povoljnim iskazom za taj projekt; svi su biskupi podržali inicijativu za uzdizanje Teološkoga instituta u Đakovu u crkveni Teološki fakultet, na način, da kasnije može biti priključen državnom Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.«²⁹

²⁷ Isto, str. 2.

²⁸ *Dopis dekana Josipa Balobana članovima Fakultetskog vijeća KBF-a u Zagrebu u vezi s Mišljenjem Povjerenstva*, Zagreb, 2. srpnja 2004. godine, br. 01-889/2-2004., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/18/2005.

²⁹ *Pismo kardinala Josipa Bozanića Zenonu Grocholewskom, pročelniku Kongregacije za katolički odgoj*, Zagreb, 12. srpnja 2004. godine, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/20/2005.

Nastavljajući svoje izvješće pročelniku Kongregacije za katolički nauk, kardinalu Grocholewskom, kardinal Bozanić piše: »Vrjednujući također iskustvo Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu, koji je odnedavno ušao u sastav državnog Sveučilišta u Splitu, predpostavlja se da će ovaj projekt moći biti prilika za dublju teološku refleksiju poticanu u susretu s drugim znanostima. Osim toga u regiji se potiče snažniji kontakt između profesora teologije i drugih disciplina, stvarajući prigodu da se u akademskoj raspravi pokažu i šire kršćanske vrednote.«³⁰ Na taj je način Hrvatska biskupska konferencija dala snažnu potporu i povjerenje ispravnom cilju s kojim je biskup Marin započeo čitav taj proces.

6. Događanja u jesen 2004. godine

U jesen, 21. listopada 2004. godine, u Đakovo stiže novi dopis iz Kongregacije, koji potpisuju pročelnik kardinal Zenon Grocholewski i tajnik Kongregacije mons. J. Michael Miller, C.S.B. Spominjući njegov dopis i dokumente koje je predao u Kongregaciji 16. lipnja 2004. godine, kardinal Grocholewski, između ostaloga, piše biskupu Marinu sljedeće: »Ovim dopisom želimo iskazati Vašoj Preuzvišenosti i svim drugim akademskim vlastima naše poštovanje zbog sadržaja spomenute dokumentacije. U vezi sa statutima, prenosimo Vam neke naše primjedbe koje valja uključiti u tekst. Kada bude popravljeno, morat će se poslati ovom dikasteriju za obveznu potvrdu. A ono što se odnosi na skicu Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije, čini se da projekt dovoljno štiti autonomiju i djelovanje spomenutoga Fakulteta koji se treba uzdići u sastav Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.«³¹

Nakon ove prosudbe dokumenata i sadržaja kardinal Grocholewski traži da se u nekim dijelovima predloženoga Statuta točnije i određenije iskažu sadržaji iz Apostolske konstitucije *Sapientia christiana*, posebno onaj dio koji govori o *Ordinationes*. Isto tako valjalo je još konkretnije doreći kada Veliki kancelar novoga fakulteta mora od Kongregacije za katolički odgoj tražiti »*nihil obstat*«. U završnom dijelu dopisa kardinal Grocholewski poručuje i najavljuje nešto što je sve, koji su se oko rada na izradbi svih dokumenata trudili, posebno razveselilo. Kardinal je najavio mogućnost izdavanja dekreta o osnivanju no-

---

³⁰ Isto, str. 2.

³¹ Dopis kardinala Zenona Grocholewskog biskupu Marinu Srakiću, Rim, 21. listopada 2004. godine, str. 1., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, 275/21/2005.

voga fakulteta: »Istoga dana kada bude potpisan Ugovor od strane odgovarajućih crkvenih i civilnih vlasti ova će Kongregacija biti u stanju izdati odgovarajuće Dekrete za uzdizanje Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu i potvrdu njegovih statuta.«³² Valjalo je dati se sada na posao i unijeti sve korekture koje Rim traži. Bio je to vrlo zahtjevan posao za sve djelatnike na Teologiji u Đakovu. Međutim, snažnu potporu i poticaj stalno je davao biskup Marin, koji je u čitavome ovom zahvatu bio do kraja izdržljiv i uvjeren da će sve skupa dobro završiti.

Iste ove jeseni 2004. godine još se jedan važan događaj zbiva u Zagrebu. Predstojnik Teologije u Đakovu, prof. dr. sc. Nikola Dogan, piše dopis prof. dr. sc. Josipu Balobanu, dekanu KBF-a u Zagrebu i moli da Fakultetsko vijeće KBF-a u Zagrebu donese službenu odluku o suglasnosti za odvajanje Teologije u Đakovu iz sastava KBF-a u Zagrebu.³³ I koncem prosinca 2004. godine Fakultetsko vijeće Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu donosi *Odluku* kojom se daje suglasnost za odvajanje Teologije u Đakovu, s namjerom uzdignuća na rang fakulteta. Evo teksta te odluke: »Nakon što je predstojnik Teologije u Đakovu prof. dr. sc. Nikola Dogan podnio molbu u kojoj se moli suglasnost za odvajanje Teologije u Đakovu – Područnoga studija Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (dalje: KBF-a) iz sastava KBF-a (Ur.broj: 05-1764/1-2004., od dana 9. prosinca 2004. godine) i nakon što je Predstojnik Teologije podnio izvještaj o procesu odvajanja Teologije u Đakovu – Područnoga studija KBF-a iz sastava Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, s namjerom uzdignuća na rang Fakulteta i djelovanja u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultetsko vijeće KBF-a u Zagrebu, na svojoj III. redovitoj sjedinici, održanoj dana 17. prosinca 2004. godine pod toč. IV./25 dnevnoga reda, u skladu s čl. 14 toč. 4. alineja 10. Statuta KBF-a u Zagrebu, je jednoglasno donijelo sljedeću *Odluku*. Daje se suglasnost za odvajanje Teologije u Đakovu – Područni studij KBF-a, Petra Preradovića 17, Đakovo, iz sastava Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, s namjerom uzdignuća na rang Fakulteta i djelovanja u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku«.³⁴

³² *Isto*, str. 2.

³³ *Dopis predstojnika Teologije u Đakovu dekanu KBF-a u Zagrebu i molba za suglasnost o odvajanju Teologije u Đakovu iz sastava KBF-a Sveučilišta u Zagrebu*,, Đakovo, 9. prosinca 2004., godine, br. 410/2004., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/22/2005.

³⁴ *Odluka KBF-a Sveučilišta u Zagrebu o odvajanju Teologije u Đakovu i uzdignuća na rang Fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*, Zagreb, 12. siječnja 2005., br. 01-60/1-2005., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/23/2005.

Sljedeće godine, 2005., u mjesecu siječnju skupina djelatnika Teologije u Đakovu izrađuje *Elaborat* za Sveučilište u Osijeku kojim se opravdava osnivanje Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera. Članovi radne skupine za izradu *Elaborata* su: prof. dr. sc. Nikola Dogan, predstojnik Teologije u Đakovu, prof. dr. sc. Pero Aračić, član, doc. dr. sc. Đuro Hranić, član, dr. sc. Ivica Pažin, član i dipl. theol. Petar Vidović, tajnik Teologije u Đakovu. Na 27 stranica ova je radna skupina prikazala opravdavajuće razloge za osnivanje Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu. U prvome dijelu *Elaborata* nalazi se prikazan povijesni razvoj od 6. studenoga 1806. godine, godine osnivanja Bogoslovnoga sjemeništa i Lyceuma episcopale u Đakovu pa sve do najnovijih dana kada je Visoka bogoslovna škola afillirana Zagrebu, te godine 1994. kada je promijenila ime u *Teologija u Đakovu*. Teologija u Đakovu ima i dva instituta: Obiteljski institut i Institut za teološku kulturu. Uz samu zgradu Teologije u Đakovu sagrađena je i nova Središnja biskupijska knjižnica. Nakon opširnoga izvješća slijedi mišljenje o široj opravdanosti osnutka KBF-a u Đakovu: »S obzirom na crkveni ustroj biskupija unutar Hrvatske biskupske konferencije, kao i Biskupske konferencije Jugoslavije, Teologiju u Đakovu pohađaju studenti Đakovačke i Srijemske te Požeške biskupije, kao i Subotičke biskupije koja je izvan granica Republike Hrvatske.«³⁵

Slijedi i pregledna stranica o broju studenata od akademske godine 1990./1991. do 2004./2005. godine. U tom su razdoblju na Teologiji u Đakovu diplomirala 173 studenta teologije. Poseban naglasak u *Elaboratu* posvećen je ekumenskom dijalogu na ovim prostorima. *Elaborat* naglašava: »Ekumenizam kao cilj, osim što je Teologiji u Đakovu izazov, on joj je najprije poziv kojega nalazi u smjernicama II. vatikanskoga sabora. Afirmativni pristup suživotu vjernika dio je izgradnje novoga puta suživota u društvenom ozračju. Teologija u Đakovu, kao crkveno učilište na granici s istočnim zemljama, želi voditi dijalog među kulturama i religijama na dobro svakoga čovjeka, sredine u kojoj se Teologija nalazi, te društva u Republici Hrvatskoj.«³⁶ Pisci *Elaborata* potom izvješćuju o djelatnosti, ustrojstvu, vlasti i tijelima KBF-a u Đakovu. Vrlo važno mjesto zauzima i program te plan studija na KBF-u u Đakovu. Zanimljivo je istaknuti da su predstavljene i dvije specijalizacije na studiju u Đakovu: specijalizacija u ekumenskoj teologiji te specijalizacija u religioznoj pedagogiji i katehatici. *Elaborat* je, u stvari, najiscrpnija vizija o životu i radu budućega fakulteta.

---

³⁵ *Elaborat o opravdanosti osnutka Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera*, Osijek, 21. siječnja 2005., str. 4. u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/25/2005.

³⁶ *Isto*, str. 6.

7. Četvrto pismo biskupa Marina Kongregaciji za katolički odgoj

Svi su zaposlenici na Teologiji u Đakovu svesrdno radili, popravljali i dodavali sve ono što je Kongregacija od biskupa Marina tražila, da se tako ispunje i svi uvjeti za osnivanje novoga fakulteta. U srijedu, 19. siječnja 2005. godine, biskup Marin Kongregaciji u Rimu te kardinalu Grocholewskom predaje sve tražene dokumente koje je kardinal u dopisu od 21. listopada 2004. godine spominjao.³⁷ I ovi su dokumenti prošli kroz višestruko čitanje i doradivanje. A Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na svojoj 1. sjednici u akademskoj godini 2004./2005. godini, održanoj 9. veljače 2005. godine, pod točkom 4. dnevnoga reda donio je *Odluku* o prihvaćanju izdavanja Teologije u Đakovu, područnoga studija Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i primanje Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastav Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.³⁸ I Senat Sveučilišta u Zagrebu donosi *Odluku* kojom se daje suglasnost na Odluku Fakultetskog vijeća Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za odvajanje Teologije u Đakovu, s namjerom ulaska u sastav Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.³⁹ U veljači je izrađena i *Samoanaliza* Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu, prema Pravilniku MZOŠ-a.⁴⁰

Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje na 10. sjednici, održanoj 06. travnja 2005. godine, donijelo je *Zaključak* o imenovanju stručnog povjerenstva za utvrđivanje uvjeta za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu u sastavu Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku. Povjerenstvo sačinjavaju: prof. dr. sc. Nediljko Ante Ančić, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu; prof. dr. sc. Anton Tamarut, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; doc. dr. sc. Ivan Karlić, Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu. Predsjednik Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje prof. dr. sc. Antonije Dulčić, u tekstu *Zaključka* ističe zadaću ovoga

³⁷ *Pismo biskupa Marina Srakića kardinalu Grocholewskom*, Đakovo, 16. siječnja 2005. godine, (prilozi: 1A, 1B, 2A, 2B), u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/24/2005.

³⁸ *Odluka Rektorata Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku*, Osijek, 9. veljače 2005. godine, br. 2158-60-01/05-3, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/28/2005.

³⁹ *Odluka Senata Sveučilišta u Zagrebu*, Zagreb, 15. veljače 2005., br. 01-186/2-2005., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/29/2005.

⁴⁰ *Samoanaliza Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu prema Pravilniku MZOŠ o mjerilima i kriterijima vrednovanja kvalitete i učinkovitosti visokih učilišta i studijskih programa*, veljača 2005. godine, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/26/2005.

povjerenstva: »Članovi stručnog povjerenstva će posjetiti navedeno učilište, pregledati dostavljeni elaborat o osnivanju učilišta i utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti za osnivanje visokog učilišta prema Pravilniku o mjerilima i kriterijima za osnivanje visokih učilišta, te postojanje uvjeta za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti.«⁴¹ Imenovano povjerenstvo svoju je dužnost ispunilo 10. svibnja 2005. godine kada je u Đakovu obavilo sve ono što mu je u Zaključku kao zadaća zadano.

Na dopis biskupa Marina od 19. siječnja 2005. godine slijedi odgovor kardinala Grocholewskog, 16. svibnja 2005. godine, u kojemu daje još neke instrukcije u vezi s korekturom broja specijalizacija, kao i popravkom nekoliko brojeva Statuta koje još jasnije valja povezati i utemeljiti u kanonskome pravu. U zaključku pisma biskupu Marinu kardinal Grocholewski napominje: »Pošto primimo ispravljeni tekst Statuta, ova će Kongregacija biti u mogućnosti nastaviti s uzdignućem spomenute Ustanove.«⁴² Ovakva formulacija u kardinalovu pismu najavljuje događaje koji bi trebali uskoro, i konačno, ostvariti čitavu tu stvar. Valjalo se opet dati na, vjerojatno, posljednje korekture i onda očekivati odgovor iz Rima. Budući da sada nisu bili potrebni veći zahvati, korekture su brzo napravljene te je biskup Marin opet na putu u Rim. U utorak, 24. svibnja 2005. godine, biskup Marin je u Kongregaciji predao korigirane i brižno pregledane dokumente. Tom zgodom biskup Marin piše kardinalu Grocholewskom o svim korekturama koje je Kongregacija tražila i koje su sada učinjene.⁴³

U isto vrijeme, na razini društvenih ustanova obrazovanja, odvija se drugi dio posla. Predsjednik Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, prof. dr. sc. Antonije Dulčić, prosljeđuje dopis *Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa*, u kojemu iznosi Zaključak o budućem Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu. On piše: »Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje utvrdilo je da je Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu Sveučilišta u Osijeku ispunio nužne uvjete prema Pravilniku o mjerilima i kriterijima za osnivanje učilišta. Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje je prihvatilo procjenu svog povjerenstva o ispunjavanju uvjeta za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti koja se

---

⁴¹ *Zaključak Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje*, Zagreb, 07. travnja 2005., br. 533-07-05-74, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/30/2005.

⁴² *Pismo kardinala Zenona Grocholewskog biskupu Marinu Srakiću*, Rim, 16. svibnja 2005. godine, str. 2., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, 275/31/2005.

⁴³ *Pismo biskupa Marina Srakića kardinalu Grocholewskom*, Đakovo, 23. svibnja 2005. godine, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/32/2005.

temelji na potrebi za diplomiranim teolozima i katehetama u istočnoj Hrvatskoj, kao i specifičnim potrebama Đakovačke i Srijemske biskupije. Vijeće predlaže Ministru da izda dopusnicu za obavljanje djelatnosti Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu Sveučilišta u Osijeku.«⁴⁴ I na Dan Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 31. svibnja 2005. godine, ministar znanosti, obrazovanja i športa doc. dr. sc. Dragan Primorac, na svečanoj sjednici Sveučilišta u povodu 30. obljetnice postojanja obznanjuje da je Ministarstvo izdalo »Dopusnicu za obavljanje djelatnosti Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Đakovo, Petra Preradovića 17«.⁴⁵

8. Dan osnivanja KBF-a u Đakovu: 4. lipnja 2005. godine

U subotu, 4. lipnja 2005. godine, uзорiti gospodin kardinal Zenon Grocholewski, pročelnik Kongregacije za katolički odgoj, potpisao je sve dokumente o osnivanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

1. Kardinal Grocholewski potpisuje *Dekret* kojim Teologiju u Đakovu, područni studij Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, uzdiže na razinu fakulteta:

**CONGREGATIO
DE INSTITUTIONE CATHOLICA
(de Seminariis atque Studiorum Institutis)**

DECRETUM

CONGREGATIO DE INSTITUTIONE CATHOLICA (de Seminariis atque Studiorum Institutis), Decreto die X mensis Ianuarii, a. D. MCMLXXXVII dato, affiliationem theologiam Instituti Theologici Diacovensis Facultati Theologicae Universitatis Zagrebiensis concessit, collata Facultati potestate academicum Sacrae Theologiae Baccalaureatus gradum conferendi. Nunc vero Exc. mus Episcopus Diacovensis, novis necessitatibus pastoralibus supervenientibus, hanc Congregationem suppliciter adivit exposcens ut praedictum Institutum Theologicum ad Facultatis Theologiae dignitatem eveheretur et quidem ad

⁴⁴ *Zaključak Nacionalnog vijeće za visoko obrazovanje*, Zagreb, 25. svibnja 2005., br: 533-07-05-121, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/33/2005.

⁴⁵ *Dopusnica Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa*, Zagreb, 31. svibnja 2005., br: 533-07-05-4., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/34/2005.

Universitatem sub titulo v. Josip Juraj Strossmayer in civitate v.d. Osijek sitam pertineret.

Hæc Congregatio de Institutione Cahtolica, re cum iis quorum interest mature perpensa, cum compererit curriculum philosophicum ac theologicum in eodem Instituto academicis Ecclesiæ normis conformari, perspecta favoribili sententia Conferentiæ Episcopalis Croatæ, ad normam art. 61 Constitutionis Apostolicæ Sapientia christiana necnon can. 816. § 1 Codicis Iuris Canonici, prædictam petitionem Exc.mi Episcopi Diacovensis libenter excipiens, Institutum Theologicum Diacovense in

FACULTATEM THEOLOGICAM

*apud Universitatem sub titulo v. Josip Juraj Strossmayer
in civitate v. d. Osijek sitam*

*hoc Decreto canonice **erigit erectamque** declarat, facta eidem potestate academicos Baccalaureatus, Licenciæ atque Doctoratus in Sacra Theologia gradus iuxta academicam Ecclesiæ legem conferendi; servatis Statutis eiusdem Facultatis ab hac Congregatione approbatis; ceteris servatis de iure servandis, præsertim eis quæ in Constitutione Apostolica Sapientia christiana atque adnexis Ordinationibus ceterisque Apostolicæ Sedis documentis de Studiorum Universitatibus et Facultatibus Ecclesiasticis adimpenda præscribuntur; contrariis quibuslibet minime obstantibus.*

Insuper hæc Congregatio Exc.mum Episcopum Diacovensem »pro tempore«

MAGNUM CANCELLARIUM

*eisdem Facultatis **statuit, nominat** atque **renuntiat**, omnia ipsi agnoscens tribuensque huiusmodi muneris officia ac iura, in primis catholicæ doctrinæ orthodoxiam, morum probitatem ecclesiasticamque disciplinam vigilanter tutandi ac diligenter promovendi.*

Magni Cancellarii atque Exc.morum Episcoporum Regionis Croatæ erit Facultatis navitatem academico-scientificam aptis mediis adhibitis continenter provehendi; ceteris servatis de iure servandis; contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romæ, ex ædibus Congregationis, die IV mensis Iunii, a. D. MMV.

Zenon Card. Grochowski, Præfectus; +J. Michael Miller, C.S.B., A Secretis.⁴⁶

---

⁴⁶*Dekret Kongregacije za katolički odgoj, Rim, 4. lipnja, 2005., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/36/2005.*

2. Kardinal Grocholewski potvrđuje *Statut* novoga fakulteta:

CONGREGATIO DE INSTITUTIONE CATHOLICA (de Seminariis atque Studiorum Institutis), lectis perpensisque STATUTIS Facultatis Theologicæ Diacovensis apud Universitatem sub titulo v. Josip Juraj Strossmayer in civitate v. d. Osijek sitam ad normam Constitutionis Apostolicæ Sapientia christiana recognitis, quæ in eorundem CXXXIV articulis definiuntur ac statuuntur rata habet et ad quinquennium experimenti gratia approbat; iisque ad quos pertinet, ut rite observentur, præcipit; ceteris servatis de iure servandis; contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romæ, ex ædibus Congregationis, IV mensis Iunii, a. D. MMV.

*Zenon Card. Grocholewski, Præfectus; +J. Michael Miller, C.S.B., A secretis.*⁴⁷

3. Kardinal Grocholewski daje *Nihil obstat* za predavače na novome fakultetu:

**CONGREGATIO
DE INSTITUTIONE CATHOLICA
(de Seminariis atque studiorum Institutis)**

CONGREGATIO DE INSTITUTIONE CATHOLICA (de Seminariis atque Studiorum Institutis) concedit nihil obstat ad docendum pro sequentibus docentibus in Facultate Theologica Diacovensi apud Universitatem sub titulo v. Josip Juraj Strossmayer in civitate v.d. Osijek sitam: Aničić Rev.do D.no Miljenko, Aračić Rev.do D.no Petro, Čečatka Rev.do D.no Antonio, Dogan Rev.do D.no Nicolao, Dugalić Rev.do D.no Vladimiro, Grbešić Rev.do D.no Gregorio, Hranić Rev.do D.no Georgio, Pažin Rev.do D.no Ivano, Pažin Rev.do D.no Zvonko, Platz Rev.do D.no Slavko, Raguž Rev.do D.no Ivano, Škalabrin Rev.do D.no Nicolao, Šuljak Rev.do D.no Andrea, Tukara Rev.do D.no Carolo, Zirdum Rev.do D.no Ivano, Sitarić Rev.do D.no Vincentio, Bernatović Rev.do D.no Iosepho, Čurić Rev.do D.no Ivano, Marijanović Rev.do D.no Luca, Mićan Rev.do D.no Matthæo, Radoš Rev.do D.no Bože, Tomić Rev.do D.no Marco.

Datum Romæ, ex ædibus eiusdem Congregationis, die IV mensis Iunii, a. D. MMV.

*Zenon Card. Grocholewski, Præfectus; +J. Michael Miller, C.S.B., A secretis.*⁴⁸

⁴⁷ *Potvrda statuta Kongregacije za katolički odgoj*, Rim, br. 194/2004, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/37/2005.

⁴⁸ *Nihil obstat Kongregacije za katolički odgoj*, Rim, br. 1013/2004., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/39/2005.

4. Kardinal Grocholewski imenuje i prvoga *dekana* novoga fakulteta:

CONGREGATIO
DE INSTITUTIONE CATHOLICA
(de Seminariis atque Studiorum Institutis)

CONGREGATIO DE INSTITUTIONE CATHOLICA (de Seminariis atque Studiorum Institutis), attentis litteris commendatitiis Exc.mi Episcopi Diacovensis, Magni Cancellarii legitime præsésentantis; perpensis titulis dotibusque quibus candidatus qui probe præsít aptus demonstratur; cum compererit legitime electum esse; ad normam art. 18 Constitutionis Apostolicæ Sapientia christiana necnon peculiarem Statutorum pro munere

Rev.mum D.num Nicolaum DOGAN

presbyterum Diœcesis Diacovensis et Sirmiensis, Sacræ Theologiæ Doctorem,

DECANUM

*Facultatis Theologiæ Diacovensis
apud Universitatem sub titulo v. Josip Juraj Strossmayer
in civitate v.d. Osijek sitam*

*hoc Decreto ad biennium **approbat confirmatque**, monibus ipsi agnitis iuribus et officiis huiusmodi muneri de more inhærenbitus; ceteris servatis de iure servandis; contrariis quibuslibet minime obstanbitus.*

Datum Romæ, ex ædibus eiusdem Congregationis, die IV mensis Iunii, a. D. MMV.

*Zenon Card. Grocholewski, Præfectus; +J. Michael Miller, C.S.B., A secretis.*⁴⁹

Dijecezanski biskup, mons. dr. sc. Marin Srakić, sve je dokumente javno obznanio 10. lipnja 2005. godine u đakovačkoj katedrali na misi Zahvalnici na svršetku ljetnog semestra te radosno uskliknuo: »Imamo Fakultet!« Svi prisutni, profesori, studenti i zaposlenici Teologije u Đakovu, pozdravili su ovaj događaj velikim aplauzom. Tjedan dana nakon toga događaja, 17. lipnja 2005. godine, potpisan je u Rektoratu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku *Ugovor* između Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije.⁵⁰ Ugo-

---

⁴⁹ *Dekret o imenovanju dekana*, Rim, br. 1012/2004., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/38/2005.

⁵⁰ *Ugovor o položaju i djelovanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*, Osijek, 17. lipnja 2005. godine, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/41/2005.

vor su u ime Hrvatske biskupske konferencije potpisali zagrebački nadbiskup i predsjednik HBK, uzoriti gospodin Josip Kardinal Bozanić, te mons. dr. sc. Marin Srakić, dijecezanski biskup i Veliki kancelar KBF-a u Đakovu. Republiku Hrvatsku su zastupali i Ugovor potpisali doc. dr. sc. Dragan Primorac, ministar znanosti, obrazovanja i športa te prof. dr. sc. Gordana Kralik, rektorica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

9. Završni dokumenti o osnivanju KBF-a u Đakovu

Senat Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, na svome zasjedanju 20. lipnja 2005. godine, donio je još jednu važnu odluku: »Prof. dr. sc. Nikola Dogan imenuje se privremenim dekanom Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na vrijeme od jedne godine.«⁵¹ Nakon svih tih događaja biskup Marin šalje kardinalu Grocholewskom potpisani Ugovor između Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije te ga ujedno poziva da sudjeluje na prvome Danu fakulteta KBF-a u Đakovu, 4. studenoga 2005. godine.⁵² Kratko nakon toga, Senat Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku na svojoj je sjednici 6. srpnja 2005. godine dao suglasnost na Statut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu. O tome izvješćuje prof. dr. sc. Zvonimir Lauc, predsjednik Odbora za statutarna i pravna pitanja:

»Na temelju odredbe članaka 58. stavka 2. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pročišćeni tekst i sukladno odredbi točke III. Odluke o ustroju Odbora za statutarna i pravna pitanja, Odbor za statutarna i pravna pitanja Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (u daljnjem tekstu: Odbor) na 6. sjednici u akademskoj 2004./2005. godini održanoj 6. srpnja 2005. godine razmatrao je pod točkom 1.6. Statut Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu i donio sljedeći ZAKLJUČAK. 1. Daje se suglasnost na Statut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, koje je odobrila Kongregacija za katolički odgoj dana 4. lipnja 2005. godine pod brojem 194/2004. ad experimentum na pet godina.«⁵³

⁵¹ Odluka o imenovanju privremenog dekana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek, 20. lipnja 2005. godine, br. 2158-60-01/05-32, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/43/2005.

⁵² Biskup Marin Srakić dostavlja Ugovor između Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije kardinalu Grocholewskom, Đakovo, 20. lipnja 2005. godine, br. 313/2004., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/44/2005.

⁵³ Zaključak Rektorata Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, Osijek, 6. srpnja 2005. godine, br. 2158-60-01/05-2, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/47/2005..

Usred ljeta, kada su već započinjali godišnji odmori, valjalo je doraditi još neke pravne uvjete za normalan rad novoga fakulteta.⁵⁴ Privremeni dekan KBF-a u osnivanju, prof. dr. sc. Nikola Dogan, izvješćuje Rektorat Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku da je na sjednici Katoličkog bogoslovnog fakulteta u osnivanju, 8. srpnja 2006. godine, konstituirano Fakultetsko vijeće KBF-a u Đakovu.⁵⁵ U isto vrijeme tekao je proces i kod Trgovačkog suda u Osijeku, jer se novi fakultet morao upisati u sudski registar. I to je rješenje stiglo. U njemu stoji: »Trgovački sud u Osijeku, po sucu toga suda Vlasta Velicki, u registarskom predmetu upisa osnivanja ustanove, po prijedlogu predlagatelja SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU, KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U ĐAKOVU, Đakovo, Petra Preradovića 17, dana 18.07.2005. riješio je u sudski registar kod ovoga suda upisati: osnivanje ustanove pod tvrtkom/nazivom SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU, KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U ĐAKOVU, sa sjedištem u Đakovu, Petra Preradovića 17. u registarski uložak s matičnim brojem subjekta upisa (MBS), prema podacima utvrđenim u prilogu ovoga rješenja ('Podaci za upis u sudski registar'), koji je njegov sastavni dio.«⁵⁶

Ministar znanosti, obrazovanja i športa, doc. dr. sc. Dragan Primorac, donosi Rješenje o upisu novoga fakulteta u Upisnik visokih učilišta: »Na temelju članka 51. stavka 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 198/03, 105/04 i 174/04) ministar znanosti, obrazovanja i športa donosi RJEŠENJE: U Upisnik visokih učilišta Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa upisuje se: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, Đakovo, Petra Preradovića 17, pod rednim brojem 0282.«⁵⁷

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera donosi redovitu Odluku o imenovanju Izbornoga povjerenstva za provedbu postupka izbora novih člano-

⁵⁴ *Postupak ustrojavanja KBF-a u Đakovu*, Osijek, 6. srpnja 2005. godine, br. 2158-60-01/05-2, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/46/2005.

⁵⁵ *Dopis v.d. Dekana KBF-a u Đakovu Nikole DOGANA Rektoratu Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku o konstituiranom Fakultetskom vijeću*, Đakovo, 11. srpnja 2005., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/48/2005.

⁵⁶ *Rješenje Trgovačkog sud u Osijeku*, Osijek, 18.07.2005. godine, Tt-05/933-3, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/49/2005.

⁵⁷ *Rješenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa*, Zagreb, 25. srpnja 2005. godine, br. 533-08-05-1, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/51/2005.

va Senata.⁵⁸ U mjesecu kolovozu Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa daje Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu suglasnost za sklapanje ugovora o radu na neodređeno vrijeme s novim zaposlenicima na različitim radnim mjestima.⁵⁹ Fakultetsko vijeće KBF-a u Đakovu na sjednici 12. rujna 2005. godine, za dekana novoga fakulteta izabire prof. dr. sc. Nikolu Dogana.⁶⁰ Na istoj su sjednici izabrana i dvojica prodekana: prof. dr. sc. Pero Aračić, prodekan za znanost i doc. dr. sc. Vladimir Dugalić, prodekan za nastavu. Ujedno je prof. dr. sc. Nikola Dogan izabran i predložen za člana Senata u Osijeku. U rujnu 2005. godine ostvaruju se još neki važni dokumenti za početak djelovanja novoga Fakulteta.⁶¹ Između KBF-a u Đakovu i KBF-a u Zagrebu sklopljen je 23. rujna 2005. godine UGOVOR o međusobnim pravima i obvezama.⁶² Središnji državni ured za upravu donio je Rješenje: »Odobrava se zahtjev ustanove Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, sa sjedištem u Đakovu, Petra Preradovića 17, za izradu pečata i žiga s grbom Republike Hrvatske sa sadržajem, promjerom i rednim brojem kako slijedi.«⁶³

Senat Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku donosi Odluku kojom se prof. dr. sc. Nikolu Dogana potvrđuje za dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu: »Na temelju odredbe članka 58. stavka 5. podstavka 14. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju («Narodne novine» br. 123/03., 189/03., 105/04., i 174/04.) te sukladno odredbi članka 58. stavka 1. podstavka 15. i odredbi članka 73. stavka 6. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pročišćeni tekst, Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na 10. sjednici održanoj 26. rujna 2005. godine pod točkom 4.2. dnevnog reda donio je sljedeću ODLUKU: 1. Potvrđuje se izbor prof. dr.

⁵⁸ *Odluka Rektorata Sveučilišta o imenovanju Izbornog povjerenstva za provedbu postupka izbora novih članova Senata*, Osijek, 22. srpnja 2005. godine, br. 2158-60-01/05-7, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/50/2005.

⁵⁹ *Suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa*, Zagreb, 2. kolovoza 2005. godine, br. 533-07-05-3, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/52/2005.

⁶⁰ *Odluka Fakultetskog vijeća u Đakovu o izboru dekana od 12. rujna 2005.*, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, 275/54/2005.

⁶¹ *Izješće Rektorata Sveučilišta o provedbi postupka izbora novih članova Senata*, Osijek, 20. rujna 2005. godine, br. 2158-60-01/05-12 u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/55/2005.

⁶² *Ugovor KBF-a u Zagrebu i KBF-a u Đakovu o međusobnim pravima i obvezama*, Zagreb, 23. rujna 2005., br. 01-1393/1-2005., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, 275/56/2005.

⁶³ *Rješenje Središnjeg državnog ureda za upravu*, Zagreb, 23. rujna 2005. godine, br. 515-03/9-05-2, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/57/2005.

sc. Nikole Dogana za dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu; 2. Mandatno razdoblje od dvije godine teče od 1. listopada 2005. godine do 30. rujna 2007. godine.«⁶⁴ Na koncu svega, 28. rujna 2005. godine dekan KBF-a u Đakovu izabran je za člana Senata Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.⁶⁵

Dijecezanski biskup, mons. dr. sc. Marin Srakić, na službu Velikog vicekancelara Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu imenuje pomoćnoga biskupa i generalnog vikara, mons. dr. Đuru Hranića: »Sukladno odredbi Apostolske konstitucije *Sapientia christiana* (članak 13. paragraf 2) i odredbama Statuta Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (čl. 15. paragraf 4 i čl. 16.) izdajem DEKRET kojim Vas danom 30. rujna 2005. godine imenujem Velikim vicekancelarom Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu. Ovim dekretom dobivate sva prava i obveze u stvarima za koji ćete dobiti punomoć«.⁶⁶

10. KBF u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Posljednji dokument je *Odluka* dijecezanskoga biskupa mons. dr. sc. Marina Srakića, od 30. rujna 2005., godine o početku rada Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu:

ODLUKA

kojom se proglašava da je Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu ustanovljen i time započeo svoje djelovanje

Kongregacija za katolički odgoj, 04. lipnja 2005. godine, pod br. 194/2004., osnovala je i proglasila osnovanim Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Istoga dana, pod istim brojem, odobrila je pokusno, na pet godina, Statut KBF-a.

Kongregacija za katolički odgoj, 04. lipnja 2005. godine, pod br. 1012/2004., imenovala je za dekana prof. dr. sc. Nikolu Dogana na dvije godine.

---

⁶⁴ *Odluka Rektorata Sveučilišta J.J. Strossmayera*, Osijek, 26. rujna 2005. godine, br. 2158-60-01/05-26, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/58/2005.

⁶⁵ *Potvrda Rektora Sveučilišta o rezultatu izbora novih članova Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*, Osijek, 28. rujna 2005. godine, br. 2158-60-01/05-16, u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/59/2005.

⁶⁶ *Dekret*, Đakovo, 29. rujna 2005. godine, br. 248/2005., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/60/2005.

Odbor za statutarna i pravna pitanja Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na svojoj 6. sjednici, održanoj 6. srpnja 2005. godine, donio je zaključak kojim se daje suglasnost na Statut Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Na temelju odluke Kongregacije za katolički odgoj, članka 58. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – pročišćeni tekst – i na temelju točke VIII. Ugovora o položaju i djelovanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 17. lipnja 2005. godine, Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na svojoj 8. sjednici održanoj 20. lipnja 2005. godine, imenovao je prof. dr. sc. Nikolu Dogana privremenim dekanom Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na vrijeme od jedne godine. Isti Senat je na svojoj sjednici održanoj 26. rujna 2005. godine prof. dr. sc. Nikolu Dogana potvrdio za dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu na dvije godine.

Na temelju navedenog, a prema odredbi članka 132 § 1 Statuta Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu, kao Veliki kancelar KBF-a i ordinarij Đakovačke i Srijemske biskupije, ovim činom proglašavam Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ustanovljenim i ujedno time otvaram početak njegova djelovanja.

Veliki vicekancelar

*Mons. dr. Đuro Hranić
pomoćni biskup đakovački i srijemski*

Veliki kancelar

*Mons. dr. Marin Srakić
biskup đakovački i srijemski⁶⁷*

I tako je Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku započeo 1. listopada 2005. godine svoju prvu akademsku godinu 2005./2006!

⁶⁷ Odluka, Đakovo, 30. rujna 2005. godine, br: 250/2005., u: Arhiv KBF-a u Đakovu, br. 275/61/2005.

CATHOLIC FACULTY OF THEOLOGY IN ĐAKOVO

Historical background

Nikola Dogan

*Catholic Faculty of Theology in Đakovo,
J. J. Strossmayer University of Osijek
Đakovo, Croatia*

Summary

In 2003 Monsignor Dr. Sc. Marin Srakić wrote to the Congregation for Catholic Education, asking for their approval to establish the Faculty of Theology in Đakovo. After his visit to Rome, Bishop Marin wrote another letter, enclosing the requested documents. Having informed the Croatian Bishops' Conference and Catholic Faculty of Theology in Zagreb as well as the Senate of the University of Josip Juraj Strossmayer in Osijek about his intentions, bishop Marin wrote his third letter to the Congregation. Both Catholic Faculty and Croatian Bishops' Conference accepted his initiative. In autumn, 2004 necessary documents were gathered, so the bishop sent his fourth letter to the Congregation in January, 2005. Cardinal Zenon Grocholewski, head of the Congregation, signed the Decree on the establishment of the Catholic Faculty of Theology in Đakovo on June 4th, 2005. The last document issued in this process was the Decree by the diocesan bishop, Marin Srakić, which launched the activities of the Faculty.

Key words: *Congregation for Catholic Education, Diocese of Đakovo and Srijem, University of Josip Juraj Strossmayer in Osijek, Theology in Đakovo, Catholic Faculty of Theology in Đakovo.*